

Strona czasopisma: <http://analit.agh.edu.pl/>

Falszyfikat czy oryginał? Chemia w dziełach sztuki

Patrycja Janusz, Anna Konop

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, Polska

---

ABSTRAKT: Dzieła sztuki są istotną częścią naszej kultury. Posiadają zazwyczaj wysoką wartość materialną, jak również sentymentalną i historyczną. Z tego powodu często stają się pokusą dla złodziei i innych oszustów, pragnących się wzbogacić wykorzystując pracę innych osób. W celu zatuszowania kradzieży mogą oni podmieniać oryginalne dzieła na falsyfikaty, o dużo mniejszej lub czasem i żadnej wartości. Najlepszym i najwiarygodniejszym sposobem sprawdzenia autentyczności dzieł sztuki są metody chemiczne. Już w XVIII wieku zapoczątkowano badania zabytków. Nastąpił wówczas rozwój archeometrii czyli dziedziny badań archeologicznych mających na celu potwierdzenie autentyczności, wieku czy pochodzenia wykopalisk i obiektów archeologicznych.

Jednym z etapów weryfikacji autentyczności dzieł sztuki jest datowanie obiektu, stanowiące określanie wieku znalezisk archeologicznych, obrazów i innych dzieł sztuki przy pomocy techniki jądrowej. W przypadku obiektów organicznych stosuje się metodę datowania radiowęglowego wykorzystującą promieniotwórczość izotopu węgla ^{14}C .

Badając autentyczność dzieł sztuki wykorzystuje się także analizę chemiczną, przy pomocy której określa się skład chemiczny dzieła np. malowidła tj. farb, pigmentów czy też powierzchni, na której zostało ono wykonane. Ekspertyzy historyków sztuki ograniczające się do oceny stylu i widocznych cech dzieła są często niewystarczające, szczególnie w przypadkach bardzo starannych fałszerstw. Nawet najlepsi rzeczoznawcy popełniają błędy. Jedynie chemiczna analiza pozwalają zdecydować o tym, co jest autentyczne.

Słowa kluczowe: dzieło sztuki, falszyfikat, chemia, fałszerstwo, datowanie

Literatura

- [1] <http://kopieobrazow.org/jak-bada-sie-falsyfikaty/>
- [2] www.lowielun.home.pl/program.kopernicy/datowanie.ppt